Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (desiata komora)

z 21. mája 2015 *

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania — Smernica 2006/126/ES — Vzájomné uznávanie vodičských preukazov — Doba zákazu — Vydanie vodičského preukazu jedným členským štátom pred nadobudnutím účinnosti doby zákazu v členskom štáte obvyklého pobytu — Dôvody odmietnutia uznania platnosti vodičského preukazu vydaného iným členským štátom v členskom štáte obvyklého pobytu“

Vo veci C-339/14,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Oberlandesgericht Nürnberg (Nemecko) z 26. júna 2014 a doručený Súdnemu dvoru 14. júla 2014, ktorý súvisí s trestným konaním proti

Andreasovi Wittmannovi,

SÚDNY DVOR (desiata komora),

v zložení: predseda desiatej komory C. Vajda, sudcovia A. Rosas (spravodajca) a E. Juhász,

generálny advokát: Y. Bot,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— A. Wittmann, v zastúpení: W. Säftel, Rechtsanwalt,

— Európska komisia, v zastúpení: G. Braun a N. Yerrell, splnomocnení zástupcovia,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 11 ods. 4 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2006/126/ES z 20. decembra 2006 o vodičských preukazoch (Ú. v. EÚ L 403, s. 18).

* Jazyk konania: nemčina.

2 Tento návrh bol podaný v rámci trestného konania vedeného proti pánovi Wittmannovi, ktorý 16. mája 2013 viedol motorové vozidlo na nemeckom území bez toho, aby bol držiteľom príslušného vodičského preukazu.

Právny rámec

Právo Únie

3 Odôvodnenia 2 a 15 smernice 2006/126 znejú:

„(2) Predpisy o vodičských preukazoch sú základnými prvkami spoločnej dopravnej politiky, prispievajú k zlepšeniu bezpečnosti cestnej premávky a uľahčujú voľný pohyb osôb usadzujúcich sa v inom členskom štáte ako v štáte, v ktorom bol vydaný vodičský preukaz. Vzhľadom na význam jednotlivých dopravných prostriedkov držba vodičského preukazu riadne uznaného v hostiteľskom členskom štáte podporí voľný pohyb osôb a slobodu usadiť sa. …

…

(15) Z dôvodu bezpečnosti cestnej premávky by členské štáty mali byť schopné uplatňovať svoje vnútroštátne ustanovenia o odobratí, pozastavení, obnovení a zrušení vodičských preukazov všetkým držiteľom vodičských preukazov, ktorí nadobudli obvyklé bydlisko na ich území.“

4 Podľa článku 2 ods. 1 tejto smernice vodičské preukazy vydané členskými štátmi sa vzájomne uznávajú.

5 V článku 11 ods. 4 uvedenej smernice sa stanovuje:

„Členský štát odmietne vydať vodičský preukaz žiadateľovi, ktorého vodičský preukaz bol obmedzený, pozastavený alebo odobratý v inom členskom štáte.

Členský štát odmietne uznať platnosť akéhokoľvek vodičského preukazu vydaného iným členským štátom osobe, ktorej vodičský preukaz je obmedzený, pozastavený alebo odobratý na území tohoto štátu.

Členský štát môže tiež odmietnuť vydať vodičský preukaz žiadateľovi, ktorého vodičský preukaz je zrušený v inom členskom štáte.“

Nemecké právo

6 Dotknuté ustanovenia nemeckého práva sú tie, ktoré sa týkajú nariadenia o prístupe osôb k cestnej premávke [Verordnung über die Zulassung von Personen zum Straßenverkehr (Fahrerlaubnis-Verordnung)] vo svojom znení z 10. januára 2013 (ďalej len „FeV“).

7 V § 28 ods. 1 nariadenia je stanovená zásada, že platný vodičský preukaz Európskej únie alebo Európskeho hospodárskeho priestoru (EHP) oprávňuje k vedeniu motorového vozidla v Nemecku aj vtedy, ak bol vydaný v inom členskom štáte.

8 Odsek 4 tohto paragrafu zavádzajúci výnimku z tohto pravidla stanovil:

„Oprávnenie podľa odseku 1 neplatí pre držiteľov vodičského preukazu EÚ alebo EHP,

…

(3) ktorým bol vodičský preukaz v Nemecku predbežne či právoplatne odobratý súdom alebo s okamžitou vykonateľnosťou či právoplatne odobratý správnym orgánom, alebo ktorým sa vydanie vodičského preukazu právoplatne zamietlo, alebo ktorým sa vodičský preukaz neodobral len preto, lebo sa ho medzitým vzdali;

(4) ktorým nemôže byť z dôvodu právoplatného súdneho rozhodnutia udelené žiadne vodičské oprávnenie;

…

Prvá veta body 3 a 4 sa použijú, len ak sú tam uvedené opatrenia zapísané do centrálneho dopravného registra a neboli podľa § 29 zákona o cestnej premávke vyškrtnuté…“

Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka

9 Počas cestnej kontroly 16. mája 2013 v Rothenburg-ob-der-Tauber (Nemecko) predložil pán Wittmann, nemecký štátny príslušník, európsky vodičský preukaz, ktorý mu vydali príslušné poľské orgány.

10 Nemecké orgány sa domnievali, že platnosť vodičského preukazu získaného v Poľsku sa nemôže uznať na ich území a z tohto dôvodu začali trestné konanie voči pánovi Wittmannovi za vedenie motorového vozidla bez vodičského preukazu. Pán Wittmann sa podľa nich nemôže dovolávať poľského vodičského preukazu z toho dôvodu, že bol predtým odsúdený v Nemecku a bol mu v tejto súvislosti udelený zákaz nadobudnutia vodičského preukazu.

11 Následne bol trestne stíhaný a potom ho Amtsgericht Ansbach (Okresný súd v Ansbachu) odsúdil 23. januára 2014 na trest odňatia slobody na šesť mesiacov za vedenie motorového vozidla bez vodičského oprávnenia. Tento súd tým schválil postoj nemeckých orgánov.

12 Pokiaľ ide o skutkové okolnosti sporu, ktorý bol prejednávaný na vnútroštátnom súde, tento uvádza, že počas cestnej kontroly vykonanej 1. decembra 2004 predložil pán Wittmann falošný český vodičský preukaz. Amtsgericht Lindau (Okresný súd v Lindau), ktorý bol miestne príslušným súdom, v rozsudku z 18. júla 2005 iba stanovil zákaz vydať v priebehu stanovenej doby vodičský preukaz, teda doby, v priebehu ktorej nie je možné vydať žiadny vodičský preukaz osobe, ktorá nemá vodičský preukaz z dôvodu, že jej bol už skôr odobratý alebo že ho ešte nikdy nevlastnila. Amtsgericht Lindau sa vyjadril v tom zmysle, že nemohol rozhodnúť o odobratí vodičského preukazu obžalovaného, pretože ten bol pánovi Wittmannovi odobratý v roku 2001.

13 Tento rozsudok Amtsgericht Lindau sa stal právoplatným 14. júla 2006. Doba zákazu začala plynúť 14. júla 2006 a uplynula o rok neskôr, teda 14. júla 2007. V zmysle trestného zákona začínajú doby zákazu vydania vodičského preukazu plynúť právoplatnosťou trestného rozsudku.

14 Síce po rozsudku Amtsgericht Lindau nepožiadal pán Wittmann o nový vodičský preukaz v Nemecku, naopak nadobudol v Poľsku poľský vodičský preukaz 14. septembra 2005, teda po vyhlásení rozsudku z 18. júla 2005, ale pred jeho nadobudnutím právoplatnosti a pred začatím plynutia ročnej doby zákazu.

15 Pán Wittmann predložil svoj poľský vodičský preukaz počas cestnej kontroly motorového vozidla v Rothenburg-ob-der-Tauber 15. septembra 2009. Rozsudkom zo 4. mája 2010 mu bol za vedenie motorového vozidla bez vodičského oprávnenia uložený trest odňatia slobody na šesť mesiacov, ktorý si aj odpykal.

16 Ide o ten istý poľský vodičský preukaz, ktorý predložil pán Wittmann počas cestnej kontroly uskutočnenej 16. mája 2013 a ktorý je uvedený v bode 9 tohto rozsudku.

17 Svojím rozsudkom z 23. januára 2014 dospel Amtsgericht Ansbach aj k názoru, že v minulosti už bol pán Wittmann jedenásťkrát odsúdený za vedenie motorového vozidla bez vodičského preukazu. Jeho nemecký vodičský preukaz mu bol odobratý v roku 2001 a žiadny iný vodičský preukaz mu neskôr nebol v Nemecku vydaný.

18 Pán Wittmann podal kasačný opravný prostriedok voči tomuto rozsudku z 23. januára 2014 na Oberlandesgericht Nürnberg (Vyšší regionálny súd v Norimbergu). Výkon trestu odňatia slobody bol prerušený do vyhlásenia rozsudku vnútroštátneho súdu.

19 Čeliac pochybnostiam, pokiaľ ide o prípadnú povinnosť v zmysle smernice 2006/126 uznať poľský vodičský preukaz, rozhodol Oberlandesgericht Nürnberg o prerušení konania a položil Súdnemu dvoru túto prejudiciálnu otázku:

„Má sa článok 11 ods. 4 smernice 2006/126 vykladať v tom zmysle, že odobratiu vodičského preukazu sa rovná situácia, keď vodičovi vozidla nebol odobratý vodičský preukaz iba z dôvodu, že mu bol odobratý už skôr, a teda nemá vodičské oprávnenie, a keď je zároveň nariadené, že tejto osobe počas určitej doby nesmie byť v nijakom prípade vydaný nový vodičský preukaz?“

O prejudiciálnej otázke

20 Svojou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa článok 11 ods. 4 druhý pododsek smernice 2006/126 má vykladať v tom zmysle, že opatrenie, ktorým členský štát nemôže odobrať vodičovi motorového vozidla jeho vodičský preukaz z toho dôvodu, že tento už bol predmetom rozhodnutia o skoršom odobratí, nariaďuje, aby mu nemohol byť vydaný nový vodičský preukaz počas určitej doby, sa musí považovať za opatrenie obmedzenia, pozastavenia alebo odobratia vodičského preukazu v zmysle týchto ustanovení s tým následkom, že bráni uznaniu platnosti všetkých vydaných vodičských preukazov vydaných iným členským štátom pred uplynutím tejto doby.

21 Pán Wittmann sa domnieva, že skutkové okolnosti vedúce k prijatiu skorších judikátov Súdneho dvora v tejto právnej oblasti nie sú porovnateľné so skutkovými okolnosťami v prejednávanej veci. S odkazom na judikatúru Súdneho dvora o zásade vzájomného uznávania vodičských preukazov (rozsudok Akyüz, C-467/10, EU:C:2012:112, bod 46) uvádza, že sa nesmú doplniť nové výnimky z tejto zásady. Podľa neho Súdny dvor vypracoval dva jasné prípady výnimiek, jednak nedodržanie požiadavky bydliska, ktoré nehrá žiadnu úlohu v konaní vo veci samej, a jednak získanie zahraničného vodičského preukazu po odobratí vnútroštátneho vodičského preukazu alebo v priebehu obdobia zákazu. Podľa pána Wittmanna nezískal svoj poľský vodičský preukaz počas obdobia zákazu z dôvodu, že tento zákaz nadobudol účinnosť až po získaní uvedeného vodičského preukazu.

22 Európska komisia konštatuje, že vnútroštátny súd si všimol podobnosti medzi prejednávanou vecou a skutkovými okolnosťami, ktoré boli predmetom konania v rozsudku Weber (C-1/07, EU:C:2008:640). Domnieva sa, že je potrebné preskúmať, či existujú medzi týmito dvoma vecami odlišnosti odôvodňujúce odlišné posúdenie. Podľa nej tomu tak nie je, pretože pán Wittmann sa nachádza, pokiaľ ide o jeho poľský vodičský preukaz, v porovnateľnej situácii so situáciou, ktorá sa vyskytla vo veci, ktorá viedla k vydaniu rozsudku Weber (C-1/07, EU:C:2008:640).

23 Je potrebné pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry článok 2 ods. 1 smernice 2006/126, ako aj článok 1 ods. 2 smernice Rady 91/439/EHS z 29. júla 1991 o vodičských preukazoch (Ú. v. ES L 237, s. 1; Mim. vyd. 07/001, s. 317), ktorá bola prijatá pred smernicou 2006/126, upravuje vzájomné

uznávanie vodičských preukazov vydaných členskými štátmi bez nejakých formalít (pozri v tomto zmysle rozsudky Akyüz, C-467/10, EU:C:2012:112, bod 40, ako aj Hofmann, C-419/10, EU:C:2012:240, body 43 a 44).

24 Článok 11 ods. 4 druhý pododsek smernice 2006/126 však stanovuje, že členský štát je povinný odmietnuť uznať platnosť akéhokoľvek vodičského preukazu vydaného v inom členskom štáte osobe, ktorej vodičský preukaz je obmedzený, pozastavený alebo odobratý na území tohto prvého členského štátu.

25 Zo spresnení poskytnutých vnútroštátnym súdom vyplýva, že predtým, než pán Wittmann nadobudol 14. septembra 2005 svoj poľský vodičský preukaz, vyhlásil Amtsgericht Lindau 18. júla 2005 voči nemu zákaz vydania nemeckého vodičského preukazu. Rozsudok Amtsgericht Lindau sa stal právoplatným 14. júla 2006, zákaz vydania nadobudol platnosť v ten istý deň a skončil sa o rok neskôr, teda 14. júla 2007. Okrem toho skutkové okolnosti odôvodňujúce zákaz vydania vodičského preukazu v Nemecku boli zistené 1. decembra 2004, teda pred vydaním uvedeného poľského vodičského preukazu.

26 Je potrebné pripomenúť, že vec, ktorá viedla k vydaniu rozsudku Weber (C-1/07, EU:C:2008:640), sa týkala osoby, ktorá šoférovala v Nemecku motorové vozidlo pod vplyvom narkotík a ktorá musela okrem pokuty strpieť pozastavenie vodičského preukazu na jeden mesiac. Nemecký vodičský preukaz jej bol následne odobratý z rovnakých príčin. Po správnom rozhodnutí o pozastavení jej vodičského preukazu, ale predtým, než toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, a pred neskorším rozhodnutím, ktorým jej ukladajú odobratie jej vodičského preukazu, táto osoba nadobudla český vodičský preukaz, ktorý nemecké úrady odmietli uznať.

27 Týmto rozsudkom dospel Súdny dvor k názoru, že článok 1 ods. 2, ako aj článok 8 ods. 2 a 4 smernice 91/439 nebránia tomu, aby členský štát odmietol na svojom území uznať vodičské oprávnenie vyplývajúce z vodičského preukazu vydaného iným členským štátom osobe, ktorej bolo na území prvého členského štátu odobraté vodičské oprávnenie, hoci k tomuto odobratiu došlo až po vydaní uvedeného vodičského preukazu, pretože daný preukaz bol získaný počas platnosti opatrenia, ktorým bol preukaz vydaný v prvom členskom štáte pozastavený, a dôvody na toto opatrenie, ako aj na uvedené odobratie existovali v čase vydania druhého vodičského preukazu (pozri v tomto zmysle rozsudok Weber, C-1/07, EU:C:2008:640, bod 41; pozri tiež rozsudok Apelt, C-224/10, EU:C:2011:655, bod 31).

28 V konaní vo veci samej sa opatrenie uložené pánovi Wittmannovi určite odlišuje od opatrení uložených pánovi Weberovi, a to z toho dôvodu, že pán Weber bol stále držiteľom nemeckého vodičského preukazu, keď sa na nemeckom území dopustil predmetného porušenia práva vo veci, ktorá viedla k vydaniu rozsudku Weber (C-1/07, EU:C:2008:640), o čo nešlo v prípade pána Wittmanna v momente predmetného porušenia práva v konaní vo veci samej. Okolnosť, že pán Wittmann už nevlastnil nemecký vodičský preukaz, ktorý by mohol byť predmetom odobratia, nemá však nijaký význam pri uplatňovaní článku 11 ods. 4 druhého pododseku smernice 2006/126. Za takýchto okolností sa môže zákaz vydania nového vodičského preukazu považovať za opatrenie obmedzenia, pozastavenia alebo odobratia vodičského preukazu v zmysle tohto ustanovenia (pozri v tomto zmysle rozsudok Apelt, C-224/10, EU:C:2011:655, bod 33, v ktorom Súdny dvor konštatoval, že opatrenie o zadržaní možno považovať za opatrenie o pozastavení podľa článku 8 ods. 2 a 4 smernice 91/439).

29 Ako tvrdila Komisia, vylúčenie takýchto opatrení z rozsahu pôsobnosti článku 11 ods. 4 druhého pododseku smernice 2006/126 by znamenalo, že osoby, ktoré sa dopustili dopravných priestupkov bez vlastnenia vodičského preukazu, by boli zvýhodňované pred tými, ktoré sa takýchto priestupkov dopustili a vlastnili vodičský preukaz. Takýto výsledok by bol v rozpore s bezpečnosťou cestnej premávky, ktorej dôležitosť je zdôraznená v odôvodneniach 2 a 15 tejto smernice.

30 Stanovenie povinnosti členského štátu uznať platnosť vodičského preukazu vydaného osobe iným členským štátom, keď tento prvý členský štát vydal voči tejto osobe opatrenie zákazu nadobudnúť vodičský preukaz pre skutkové okolnosti, ku ktorým došlo pred vydaním uvedeného vodičského preukazu druhým členským štátom, by viedlo k navádzaniu osôb, ktoré sa dopustia porušení, na území iného členského štátu, podliehajúce tomuto opatreniu, odísť do iného členského štátu, aby získali nový vodičský preukaz a unikli správnym či trestným dôsledkom uvedených porušení, a úplne by to narušilo dôveru, na ktorej spočíva systém vzájomného uznávania vodičských preukazov (pozri v tomto zmysle rozsudok Weber, C-1/07, EU:C:2008:640, bod 39).

31 Okolnosť, že rozsudok vyhlasujúci toto opatrenie sa stal právoplatným po vydaní vodičského preukazu v druhom členskom štáte, je irelevantná, pretože tento vodičský preukaz bol vydaný po vyhlásení tohto rozsudku a dôvody na toto opatrenie existovali v čase vydania uvedeného vodičského preukazu (pozri v tomto zmysle rozsudok Weber, C-1/07, EU:C:2008:640, body 36 a 41).

32 Preto je potrebné na položenú prejudiciálnu otázku odpovedať, že článok 11 ods. 4 druhý pododsek smernice 2006/126 sa má vykladať v tom zmysle, že opatrenie, ktorým členský štát obvyklého bydliska osoby, vodiča motorového vozidla, ktorému nemôže odobrať vodičský preukaz z dôvodu, že tento vodičský preukaz už bol predmetom rozhodnutia o skoršom odobratí, nariaďuje, aby uvedenej osobe už nemohol byť vydaný nový vodičský preukaz počas určitého obdobia, sa musí považovať za opatrenie obmedzenia, pozastavenia alebo odobratia vodičského preukazu v zmysle týchto ustanovení s tým následkom, že bráni uznaniu platnosti všetkých vydaných vodičských preukazov vydaných iným členským štátom pred uplynutím tohto obdobia. Okolnosť, že rozsudok vyhlasujúci toto opatrenie sa stal právoplatným po vydaní vodičského preukazu v druhom členskom štáte, je irelevantná, pretože tento vodičský preukaz bol vydaný po vyhlásení tohto rozsudku a dôvody na toto opatrenie existovali v čase vydania uvedeného vodičského preukazu.

O trovách

33 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (desiata komora) rozhodol takto:

Článok 11 ods. 4 druhý pododsek smernice Európskeho parlamentu a Rady 2006/126/ES z 20. decembra 2006 o vodičských preukazoch sa musí vykladať v tom zmysle, že opatrenie, ktorým členský štát obvyklého bydliska osoby, vodiča motorového vozidla, ktorému nemôže odobrať vodičský preukaz z dôvodu, že tento vodičský preukaz už bol predmetom rozhodnutia o skoršom odobratí, nariaďuje, aby uvedenej osobe už nemohol byť vydaný nový vodičský preukaz počas určitého obdobia, sa musí považovať za opatrenie obmedzenia, pozastavenia alebo odobratia vodičského preukazu v zmysle týchto ustanovení s tým následkom, že bráni uznaniu platnosti všetkých vydaných vodičských preukazov vydaných iným členským štátom pred uplynutím tohto obdobia. Okolnosť, že rozsudok vyhlasujúci toto opatrenie sa stal právoplatným po vydaní vodičského preukazu v druhom členskom štáte, je irelevantná, pretože tento vodičský preukaz bol vydaný po vyhlásení tohto rozsudku a dôvody na toto opatrenie existovali v čase vydania uvedeného vodičského preukazu.

Podpisy